

PRAWNE I PODATKOWE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA NGO W POLSCE

Konferencja 2026
AGENDA ŁĄCZONA

CZĘŚĆ I – ASPEKTY PRAWNE

PANEL I – PODSTAWY PRAWNE I USTRÓJ ORGANIZACYJNY NGO

1. Zasada pomocniczości w polskim systemie prawnym
2. Rys historyczny organizacji pozarządowych
3. Istota i zakres pojęcia „organizacja pozarządowa”
4. Akty normatywne regulujące funkcjonowanie NGO:
 - ustawa o Fundacjach (1984)
 - ustawa Prawo o stowarzyszeniach (1989)
 - ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (2003)
 - ustawa o Fundacji Rodzinnej (2023)
 - inne akty normatywne, m.in. ustawa o spółdzielniach socjalnych (2006)
5. Fundacja vs Stowarzyszenie:
 - definicje, różnice i podobieństwa
 - procedura powołania
 - tworzenie statutów Fundacji i Stowarzyszeń
 - zmiany w statutach Fundacji i Stowarzyszeń
 - przygotowanie dokumentacji prawnej
 - dostosowanie statutów do statusu organizacji pożytku publicznego wraz z rejestracją
 - zakres pojęcia działalności nieodpłatnej statutowej, odpłatnej statutowej i działalności gospodarczej
6. Regulacje prawne w zakresie powołania i funkcjonowania Fundacji Rodzinnej

PANEL II – MAJĄTEK, FINANSOWANIE I WSPÓŁPRACA Z BIZNESEM

1. Majątek Fundacji, Stowarzyszeń oraz organizacji o statusie pożytku publicznego (składniki i różnice)
2. Regulacje prawne dotyczące darowizny i sponsoringu
3. Regulacje prawne w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR)

PANEL III – SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRAWNA

1. Prawne wymogi dotyczące sprawozdawczości organizacji pozarządowych
 - Urząd Skarbowy
 - KRS (e-sprawozdania finansowe)
 - Minister Właściwy określony w statucie organizacji
 - Narodowy Instytut Wolności (sprawozdanie uproszczone a pełne – kryteria)
 - Urząd Statystyczny

2. Terminy i treść sprawozdań składanych do poszczególnych organów
3. Odpowiedzialność solidarna członków organu zarządzającego za zobowiązania cywilnoprawne NGO

CZĘŚĆ II – ASPEKTY PODATKOWE

PANEL I – OPODATKOWANIE DZIAŁALNOŚCI NGO: MIĘDZY MISJĄ A RYNKIEM

1. CIT w organizacjach pozarządowych – zwolnienia, warunki i ryzyka utraty preferencji
 - Zakres podmiotowy zwolnień z CIT – fundacje, stowarzyszenia, OPP i inne NGO
 - Kluczowy warunek: dochód przeznaczony i wydatkowany na cele statutowe (art. 17 ust. 1 pkt 4 uCIT)
 - Działalność statutowa odpłatna a nieodpłatna – skutki podatkowe
 - Kiedy NGO traci prawo do zwolnienia?
 - Przychody z działalności gospodarczej prowadzonej obok statutowej – prawidłowe wydzielenie
 - Zaliczkowanie podatku, deklaracje i terminy
 - Najczęstsze błędy stwierdzane przez organy podatkowe
2. VAT a NGO – status podatnika, zwolnienia i pułapki działalności mieszanej
 - Kiedy NGO staje się podatnikiem VAT?
 - Zwolnienie podmiotowe (limit obrotu) a zwolnienia przedmiotowe (usługi edukacyjne, kulturalne, opieki społecznej)
 - Odpłatna działalność statutowa a działalność gospodarcza – niejednoznaczna granica w orzecznictwie TSUE i NSA
 - Odliczenie VAT naliczonego: prewspółczynnik i współczynnik struktury sprzedaży
 - Dotacje a VAT – kiedy dofinansowanie zwiększa podstawę opodatkowania?
 - Fakturowanie, rejestracja i ewidencja JPK_V7 w NGO prowadzącym działalność mieszaną
3. Podatek od nieruchomości a NGO – zakres zwolnień i warunki ich zachowania
 - Ustawowe zwolnienia z podatku od nieruchomości dla NGO (art. 7 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych)
 - Zwolnienie dla podmiotów realizujących cele charytatywne, kulturalne, oświatowe i naukowe (pkt 5)
 - Zwolnienie dla OPP prowadzących nieodpłatną działalność statutową (pkt 6)
 - Utrata zwolnienia przy mieszanym przeznaczeniu nieruchomości
 - Możliwość ustanowienia przez radę gminy dodatkowych zwolnień uchwałą (art. 7 ust. 3)
 - Obowiązek złożenia deklaracji podatkowej niezależnie od korzystania ze zwolnienia

PANEL II – ULGI I ZWOLNIENIA PODATKOWE: NGO JAKO KATALIZATOR KORZYŚCI FISKALNYCH

1. Darowizny na rzecz NGO – ulgi dla darczyńców indywidualnych i korporacyjnych
 - Odliczenia od dochodu dla osób fizycznych i prawnych – limity, warunki formalne, dokumentowanie
 - Darowizny rzeczowe i pieniężne – podatkowe podobieństwa i różnice
 - Szczególne regulacje dotyczące darowizn w sytuacjach kryzysowych

2. Mechanizm 1,5% podatku – instrument angażujący podatników bez kosztu fiskalnego
 - Zasady funkcjonowania odpisu 1,5% PIT na rzecz organizacji OPP
 - Status OPP jako warunek uczestnictwa
 - Praktyczne znaczenie dla finansowania NGO; perspektywa podatnika
 - Zmiany regulacyjne i planowane modyfikacje mechanizmu
3. Sponsoring vs. darowizna – optymalizacja podatkowa współpracy z NGO
 - Różnice podatkowe między sponsoringiem a darowizną – znaczenie dla obu stron transakcji
 - Sponsoring jako koszt uzyskania przychodu dla sponsora; VAT po stronie NGO
 - Prawidłowa konstrukcja umowy pod kątem bezpieczeństwa podatkowego
 - Studium przypadku: współpraca firm z fundacjami w ramach CSR
4. Ulga CSR na działalność sportową, kulturalną i artystyczną (art. 18ee uCIT / art. 26ha uPIT)
 - Mechanizm tzw. ulgi sponsoringowej – dodatkowe odliczenie 50% kosztów (łączny efekt: 150% odliczenia)
 - Katalog kwalifikowanych wydatków: wsparcie klubów sportowych, stypendia, imprezy kulturalne
 - Rola NGO jako podmiotu realizującego projekty objęte ulgą – warunki formalne
 - Ulga sponsoringowa vs. klasyczne odliczenie darowizny – kiedy opłaca się wybrać którą ścieżkę?
 - Dokumentowanie wydatków; aktualne stanowisko organów podatkowych i orzecznictwo

PANEL III – COMPLIANCE PODATKOWY I NOWE OBOWIĄZKI SPRAWOZDAWCZE

1. JPK, e-Urząd i cyfryzacja obowiązków sprawozdawczych NGO
 - Obowiązki w zakresie Jednolitego Pliku Kontrolnego dla NGO prowadzących działalność gospodarczą
 - Elektroniczne składanie sprawozdań finansowych do KRS
 - Nowe wymogi e-fakturowania (KSeF) a NGO – harmonogram i wyjątki
 - Najczęstsze błędy w raportowaniu i ich konsekwencje
2. Uproszczenia w rachunkowości NGO – możliwości, warunki i implikacje praktyczne
 - Uproszczona Ewidencja Przychodów i Kosztów (UEPiK) – dla kogo dostępna? (art. 10a ustawy o DPP)
 - Warunki: przychody poniżej 100 000 zł, brak statusu OPP, brak działalności gospodarczej, brak korzystania z 1,5% PIT
 - Uprozczone sprawozdanie finansowe przez jednostki mikro i małe (progi bilansowe i przychodowe)
 - E-sprawozdania finansowe składane do KRS – obowiązki i terminy
 - Korzyści uproszczeń a ryzyko: wskazówki dla doradców
3. Odpowiedzialność członków zarządu NGO za zaległości podatkowe organizacji
 - Podstawa prawna: art. 116a Ordynacji podatkowej – odpowiedzialność solidarna członków organów zarządzających
 - Warunki powstania odpowiedzialności: bezskuteczność egzekucji z majątku NGO
 - Przesłanki egzoneracyjne: złożenie w terminie wniosku o upadłość, wskazanie mienia NGO, brak winy
 - Tryb wydawania decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej (art. 108 Op) – odrębne postępowanie, zaskarżalność

- Praktyczne wskazówki dla doradców: dokumentowanie staranności zarządu, linia obrony
- Orzecznictwo NSA i WSA